

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**III RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

FEVRAL, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

ANJUMANLAR PLATFORMASI

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, fevral

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 3-son (fevral, 2026-yil).– 121 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 12-fevral

Mas'ul muharrir:
Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Nazirov Sardor

BIR MAVSUMDA BUG'DOY VA PAXTA YETISHTIRISHNI TA'MINLAYDIGAN
ELEKTROTEXNOLOGIYANING IQTISODIY SAMARADORLIGI 5-8

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

Yodgorov Normumin, Amirqulova Nigora

INDIGOFERANING SUG'ORISH MUDDATLARI VA MEYORLARI 9-12

TARIX FANLARI

Omonova Sarvinoz, Baratova Gulzoda

ABU UBAYDA IBN al-JARROHNING TIBBIYOT TARIXIDAGI O'RNI VA ILMIY MEROSI 13-15

IQTISODIYOT FANLAR

Mengniyozov Anvar

JAHONDA RAQAMLI BANK XIZMATLARINING EVOLYUTSIYASI 16-20

FALSAFA FANLARI

Nabiyev Sherzodjon

KIBERAGRESSIYA FENOMENI VA YOSHLAR AXLOQIY-MA'NAVIY QADRIYATLARI 21-26

FILOLOGIYA FANLARI

Nasriyev Nurullo

ZAMONAVIY XALQARO AXBOROT BOZORIDA MEDIABIZNES TUSHUNCHASINING
AHAMIYATI 27-28

YURIDIK FANLAR

Xursanov Shamsiddin

XALQARO TIJORAT ARBITRAJIDA SHARIAT OMILI 29-33

PEDAGOGIKA FANLARI

Sodiqova Gulnora

ISH BERUVCHILAR ISHTIROKIDAGI KASBIY TA'LIM DASTURLARINI RAQAMLI
TRANSFORMATSIYA QILISH 34-39

Ganiyev Elyorbek

TALABALARDA QONUNIY BILIMLARNI AMALIYOTGA TADBIQ ETISH METODIKASI 40-45

Xabibullayev Alimardon

TALABALAR MOBILIGINI RIVOJLANTIRISHDA QO'SHMA TA'LIMNING INSTITUTSIONAL
BOSHQARUV MEXANIZMLARI (RIVOJLANGAN DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA) 46-51

Nigmatova Nozimaxon

OLIY TA'LIMDA INGLIZ TILINI O'QITISHDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT
TEXNOLOGIYALARINI INTEGRATSIYALASH METODIKASINING NAZARIY ASOSLARINI
TAKOMILLASHTIRISH 52-54

Abdullayeva Asila

TARIXIY VA FALSAFIY BILIMLARNI BIRLASHTIRISH ORQALI OLIY TA'LIMDA
INNOVATSION PEDAGOGIK METODLARNI TATBIQ ETISH 55-60

Ergasheva Nigora

PEDAGOGIK HAMKORLIK ASOSIDA BO'LAJAK BOSHLANG'ICH TA'LIM
O'QITUVCHILARINING METODIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING
ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 61-64

G'ofurova Barnoxon

OLIY TA'LIM TIZIMIDA TALABALARNING KONSEPTUAL FIKRLASH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHGA XIZMAT QILUVCHI METODIK SHART-SHAROITLAR 65-68

Shamsiddinova Durdona

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA O'QUVCHILARNING O'QILGAN MATNNI TUSHUNISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHDA METAKOGNITIV O'QITISH USULLARINING SAMARADORLIGI 69-71

Yuldasheva Maftuna

PEDAGOGIK KOMMUNIKATSIYA VA PSIXOLOGIK TA'SIR USULLARINI O'RGATISH: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR 72-77

Butayev Norbek

KASBIY KOMPETENTLIKNI SHAKLLANTIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK YONDASHUVLARNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI 78-80

Rajapov Sulaymon

ESP (ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES) ASOSIDA MULOQOT KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI 81-84

Samandarova Nargiza

KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV DOIRASIDA IQTISODCHILARNING KASBIY NUTQ TAYYORGARLIGINI TAKOMILASHTIRISH 85-87

Sobirov Qobuljon

BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA INTEGRATSIYALASHGAN PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING ROLI 88-93

Raxmanova Nigora

ZAMONAVIY KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV VA AN'ANAVIY SHOGIRDLIK TIZIMINING UYG'UNLIGI 94-99

Xalberdiyev Ziyodilla

TA'LIM MENEJMENTIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI 100-102

Kamolov Baxtiyor

EKOLOGIK TARBIYA VA TURIZM FANLARI INTEGRATSIYASI ORQALI TALABALAR MADANIY-MA'NAVIY DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISH 103-108

TIBBIYOT FANLARI

Сайдуллаева Мукаддам, Абдукадирова Лазиза

ЛАТИНСКИЕ И ГРЕЧЕСКИЕ ИСТОКИ МЕДИЦИНСКИХ ЭМБЛЕМ И ИХ РОЛЬ В СОВРЕМЕННОЙ МЕДИЦИНЕ 109-115

SIYOSIY FANLAR

Уразбаев Абатбай

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УЧАСТИЯ ГРАЖДАН В ОБЕСПЕЧЕНИИ ОБЩЕСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН 116-120

PEDAGOGIKA FANLAR

ISH BERUVCHILAR ISHTIROKIDAGI KASBIY TA'LIM DASTURLARINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISH

Sodiqova Gulnora Ergashaliyevna

Kasbiy ta'limni rivojlantirish instituti mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya. Mazkur tezisda kasbiy ta'lim tizimida ish beruvchilarning ishtirokini ta'minlash orqali ta'lim dasturlarini raqamli transformatsiya qilishning nazariy va amaliy jihatlarini o'rganiladi. Raqamli transformatsiya jarayoni, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar tahlili va onlayn platformalardan foydalanish orqali kasbiy malaka va kompetensiyalarni oshirishning samarali mexanizmlari tahlil qilinadi. Shuningdek, ish beruvchilar va ta'lim muassasalari o'rtasida institutsional hamkorlikning yangi modellarini ishlab chiqish va ularni amaliyotga tadbqiq etish bo'yicha tavsiyalar keltiriladi. Tezis ilmiy asosda raqamli transformatsiya jarayonida yuzaga keladigan imkoniyatlar va muammolarni aniqlash, shuningdek, kasbiy ta'limni modernizatsiya qilish strategiyasini ishlab chiqishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: kasbiy ta'lim, raqamli transformatsiya, ish beruvchilar ishtiroki, ta'lim dasturlari, institutsional hamkorlik, sun'iy intellekt, onlayn platformalar.

DIGITAL TRANSFORMATION OF VOCATIONAL EDUCATION PROGRAMS WITH THE PARTICIPATION OF EMPLOYERS

Sadikova Gulnora Ergashaliyevna

Independent researcher at the Institute for the Development of Vocational Education

Annotation This thesis studies the theoretical and practical aspects of digital transformation of educational programs by ensuring the participation of employers in the vocational education system. The process of digital transformation, effective mechanisms for improving professional skills and competencies through the use of artificial intelligence, big data analysis and online platforms are analyzed. Recommendations are also made for the development of new models of institutional cooperation between employers and educational institutions and their implementation in practice. The thesis is aimed at identifying opportunities and problems arising in the process of digital transformation on a scientific basis, as well as developing a strategy for the modernization of vocational education.

Keywords: vocational education, digital transformation, employer engagement, training programs, institutional collaboration, artificial intelligence, online platforms.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ymdif-y2026v2i3/n08>

Kirish: Kasbiy ta'lim tizimi zamonaviy iqtisodiyotning o'sishida va mehnat bozori ehtiyojlarini qondirishda muhim omil sifatida e'tirof etiladi. Xususan, ish beruvchilarning kasbiy ta'lim jarayonlariga faol jalb etilishi malaka va kompetensiyalarni ishbilarmonlik talablariga moslashtirishning samarali mexanizmi sifatida namoyon bo'ladi. Global raqamli transformatsiya davrida ta'lim jarayonlarini modernizatsiya qilish nafaqat texnologik infratuzilmani yangilashni, balki ta'lim mazmuni, metodikasi, baholash tizimi va institutsional hamkorlik mexanizmlarini fundamental qayta ko'rib chiqishni talab qiladi. So'nggi o'n yilliklarda raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonining barcha bosqichlarida joriy etilmoqda. Bularga sun'iy intellekt tizimlari, katta ma'lumotlarni tahlil qilish (big data), bulutli platformalar, onlayn o'quv muhitlari va interaktiv o'quv modullari kiradi. Shu bilan birga, ish

beruvchilarni ta'lim jarayoniga jalb etish ta'lim sifatini oshirishda strategik ahamiyatga ega bo'ladi, chunki ular ish bozoridagi real ehtiyojlarni aniqlash va ta'lim dasturlarini moslashtirish imkoniyatini yaratadi. Bu esa, o'z navbatida, bitiruvchilarni ishga joylashish imkoniyatlarini oshiradi va iqtisodiyotning malakali kadrlar bilan ta'minlanishini ta'minlaydi. Raqamli transformatsiya jarayonida ish beruvchilar ishtiroki bir qator ko'rinishlarda namoyon bo'ladi: ta'lim dasturlarini ishlab chiqish va yangilashda maslahat berish, amaliyot va stajirovkalarni tashkil etish, o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini baholashda ekspert sifatida qatnashish. Shu bilan birga, raqamli vositalar orqali ta'lim jarayonining monitoringi va samaradorligini tahlil qilish imkoniyati paydo bo'ladi. Misol uchun, sun'iy intellekt yordamida talabalar faoliyati va bilim darajasi real vaqt rejimida kuzatiladi, bu esa shaxsiylashtirilgan o'quv yo'nalishlarini ishlab chiqishga imkon beradi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ish beruvchilarning kasbiy ta'limdagi faol ishtiroki nafaqat ta'lim sifatini oshiradi, balki ta'lim va ish bozori o'rtasidagi integratsiyani kuchaytiradi. Xalqaro tajribalar, jumladan Germaniya, Shvetsiya va Singapur kabi rivojlangan mamlakatlarda ish beruvchilar bilan hamkorlikdagi kasbiy ta'lim modellarining samaradorligi isbotlangan. Masalan, Germaniyada "dualist ta'lim" tizimi asosida ish beruvchilar va kasb-hunar maktablari birgalikda ta'lim jarayonini amalga oshiradilar, bu esa malakali kadrlarni tayyorlash va ishga joylashish ko'rsatkichlarini sezilarli darajada oshiradi. Raqamli transformatsiya jarayonini tatbiq etishda bir qator muammolar ham mavjud. Jumladan, texnologik infratuzilmaning yetishmasligi, o'qituvchilarning raqamli kompetensiyalarining pastligi, ish beruvchilar bilan institutsional hamkorlikning yetarli darajada tashkil etilmasligi va ta'lim dasturlarini yangilashdagi ma'muriy to'siqlar shular jumlasidandir[1]. Shu nuqtai nazardan, kasbiy ta'limda raqamli transformatsiya faqat texnologik yangilanish emas, balki institutsional, metodologik va strategik yondashuvlarni o'z ichiga olgan kompleks jarayon sifatida qabul qilinishi lozim. Shu bilan birga, raqamli transformatsiyaning samaradorligini oshirish uchun kasbiy ta'lim tizimida innovatsion metodlar joriy etilishi muhim ahamiyatga ega. Bularga masofaviy ta'lim texnologiyalari, interaktiv platformalar, virtual laboratoriyalar, simulyatsion o'quv modullari, sun'iy intellekt va katta ma'lumotlarni tahlil qilish tizimlari kiradi. Bu vositalar o'quv jarayonini individuallashtirish, malaka va kompetensiyalarni real vaqt rejimida baholash hamda ish beruvchilar bilan interaktiv hamkorlikni tashkil etishga imkon beradi. Shuningdek kasbiy ta'limning strategik ahamiyati, ish beruvchilar ishtirokining pedagogik va institutsional jihatlari, raqamli transformatsiya jarayonining metodologik yondashuvlari va global tajribalar asosida mamlakatimiz sharoitida tatbiq etishning zaruriyati ta'kidlanadi. Shu bilan birga, tadqiqotning maqsadi va vazifalari aniqlanib, kasbiy ta'lim tizimida raqamli transformatsiya jarayonini ilmiy asosda o'rganish hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqish vazifasi belgilangan. Ushbu tezis quyidagi ilmiy yondashuvlarni o'zida mujassamlashtiradi: ta'lim jarayonini raqamlashtirish, ish beruvchilar bilan institutsional hamkorlikni rivojlantirish, kasbiy malaka va kompetensiyalarni modernizatsiya qilish, shuningdek, global tajribalarni o'rganish va mamlakat sharoitiga moslashtirish. Tadqiqot natijalarida raqamli transformatsiyaning samaradorligini oshirish bo'yicha strategik tavsiyalar ishlab chiqiladi, bu esa kasbiy ta'limning barqarorligini va mehnat bozoridagi talablar bilan uyg'unligini ta'minlaydi.

Kasbiy ta'lim tizimi mamlakatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi, chunki malakali kadrlar tayyorlash orqali mehnat bozorining ehtiyojlarini qondirish, innovatsion rivojlanish va raqobatbardoshlikni ta'minlash mumkin. Bugungi global

iqtisodiyotning tezkor o'zgarishi va texnologik yangilanishlar kasbiy ta'lim tizimining samaradorligi va dolzarbligini yanada oshirmoqda. Shu kontekstda ish beruvchilarning kasbiy ta'lim jarayonida faol ishtirok etishi va ta'lim dasturlarini raqamli transformatsiya qilish masalasi ilmiy, amaliy va strategik jihatdan nihoyatda muhim hisoblanadi[2]. Raqamli transformatsiya jarayoni, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar tahlili, bulutli texnologiyalar, virtual laboratoriyalar va interaktiv o'quv platformalari orqali amalga oshirilayotgan bugungi zamonaviy ta'lim jarayoni ish beruvchilar bilan hamkorlikni faollashtirishni talab qiladi, chunki ular o'quv dasturlarini amaliy ehtiyojlarga moslashtirish, malaka va kompetensiyalarni ish bozorining real talablariga uyg'unlashtirish imkonini yaratadi. Ish beruvchilar ishtiroki ta'lim sifatini oshirish, bitiruvchilarni ishga joylashish imkoniyatlarini kuchaytirish va iqtisodiyotning turli tarmoqlarida raqobatbardosh kadrlar tayyorlashning strategik vositasi sifatida namoyon bo'ladi. Raqamli transformatsiya esa an'anaviy ta'lim metodlarining yetishmovchiligini qoplash, bilim va ko'nikmalarni shaxsiylashtirilgan tarzda rivojlantirish, real vaqt rejimida o'quvchilarning faoliyatini tahlil qilish va shaxsiy o'quv yo'nalishlarini ishlab chiqish imkonini beradi. Shu nuqtai nazardan, ish beruvchilar bilan institutsional hamkorlik zamon talablariga javob beradigan raqamli ta'lim tizimini yaratishning ajralmas qismidir[3]. Rivojlangan mamlakatlarda, xususan Germaniya, Shvetsiya, Singapur va Yaponiya misolida ish beruvchilar bilan hamkorlikdagi kasbiy ta'lim modellarining samaradorligi isbotlangan; masalan, Germaniyada dual ta'lim tizimi orqali ish beruvchilar va kasb-hunar muassasalari birgalikda ta'lim jarayonini amalga oshiradi, bu esa bitiruvchilarning ishga joylashish imkoniyatlarini sezilarli darajada oshiradi, Shvetsiya va Singapur tajribasida esa virtual laboratoriyalar va raqamli platformalar yordamida ish beruvchilar bilan interaktiv hamkorlik kuchaytiriladi, bu esa zamonaviy kompetensiyalarni shakllantirish va malaka oshirish jarayonini optimallashtiradi. Raqamli transformatsiya va ish beruvchilar ishtiroki ta'lim jarayonining pedagogik samaradorligini oshiradi, shaxsiylashtirilgan ta'lim imkoniyatlarini yaratadi, mehnat bozorining ehtiyojlariga javob beradigan malakali kadrlar tayyorlashga xizmat qiladi[4]. Shu bilan birga, muvaffaqiyatli raqamli transformatsiya texnologik infratuzilma, o'qituvchilarning raqamli kompetensiyalari, ta'lim dasturlarini yangilash va ish beruvchilar bilan institutsional hamkorlik kabi omillarga bog'liq bo'lib, bu jarayonni faqat texnologik yangilanish emas, balki strategik va institutsional yondashuv sifatida qabul qilish zarur. Shu sababli, ish beruvchilar ishtirokidagi kasbiy ta'lim dasturlarini raqamli transformatsiya qilish mavzusi ilmiy, amaliy va strategik jihatdan dolzarb bo'lib, kasbiy ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, ta'lim sifatini oshirish va mehnat bozorining talablariga javob beradigan raqobatbardosh kadrlar tayyorlash uchun muhim ilmiy va amaliy tadqiqot maydonini tashkil etadi[5]. Bu jarayon mamlakatning iqtisodiy barqarorligi, mehnat bozorining samarali integratsiyasi va innovatsion rivojlanish strategiyasini amalga oshirishda asosiy vosita bo'lib xizmat qiladi. Shu nuqtai nazardan, ish beruvchilar ishtirokidagi kasbiy ta'limning raqamli transformatsiyasi mamlakatimiz kasbiy ta'lim tizimida dolzarb, zarur va strategik jihatdan katta ahamiyatga ega bo'lgan masala sifatida e'tirof etiladi.

Global miqyosda kasbiy ta'lim tizimining samaradorligini oshirish va malakali kadrlar tayyorlash jarayonida ish beruvchilar ishtiroki muhim omil sifatida e'tirof etilgan. Xususan, rivojlangan mamlakatlarda ish beruvchilar bilan uzviy hamkorlikda tashkil etilgan kasbiy ta'lim modellarining samaradorligi yuqori baholangan bo'lib, ular ta'limning amaliy yo'nalishlarini ish bozorining talablariga moslashtirish, o'quvchilarni malakali va raqobatbardosh kadrlar sifatida

tayyorlash imkonini beradi. Germaniya, Shvetsiya, Singapur va Yaponiya kabi mamlakatlarda mavjud bo'lgan ilg'or tajribalar bu jarayonning samaradorligini namoyon etadi va mamlakatimiz sharoitida tatbiq etilishi mumkin bo'lgan strategik yo'nalishlar uchun ilmiy asos sifatida xizmat qiladi. Germaniyada amalga oshirilayotgan dual ta'lim tizimi kasbiy ta'limning ish beruvchilar bilan integratsiyalashgan modelining eng aniq misolidir. Bu tizimda o'quvchilar nafaqat kasb-hunar maktablarida nazariy bilimlarni oladilar, balki ish beruvchilar bilan hamkorlikda amaliy mashg'ulotlarda qatnashadilar. Shu bilan birga, ish beruvchilar o'quv dasturlarining mazmunini ishlab chiqishda va yangilashda faol ishtirok etadilar, o'quvchilarning malaka darajasini baholash va professional ko'nikmalarini rivojlantirishda ekspert sifatida qatnashadilar[6]. Natijada bitiruvchilar ishga joylashish imkoniyatlarini sezilarli darajada oshiradi va iqtisodiyotning turli tarmoqlarida raqobatbardosh kadrlar tayyorlanadi. Dual ta'lim tizimi shuningdek, raqamli texnologiyalarni joriy etish imkoniyatlarini ham kengaytiradi; masalan, o'quvchilarning faoliyati va malaka darajasi real vaqt rejimida kuzatilib, shaxsiy o'quv yo'nalishlari ishlab chiqiladi, bu esa ta'lim jarayonini shaxsiylashtirilgan va samarali qiladi. Shvetsiyada ish beruvchilar bilan hamkorlikdagi kasbiy ta'lim tizimi raqamli platformalar va virtual laboratoriyalarni keng qo'llashga asoslangan. Bu tizimda ish beruvchilar ta'lim jarayonida nafaqat ekspert sifatida qatnashadilar, balki interaktiv onlayn platformalar orqali o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini baholashda ishtirok etadilar. Shu orqali o'quvchilar amaliy tajriba orttiradilar, ish beruvchilar esa talabalar faoliyati va kompetensiyalarini real vaqt rejimida kuzatib boradilar. Bu yondashuv kasbiy ta'limning raqamli transformatsiyasini ta'minlash bilan birga, ta'lim va ish bozori o'rtasidagi integratsiyani kuchaytiradi. Shvetsiya tajribasi shuni ko'rsatadiki, ish beruvchilar bilan institutsional hamkorlik raqamli transformatsiya jarayonining samaradorligini oshiradi, ta'limning sifatini yaxshilaydi va bitiruvchilarni zamonaviy ish bozoriga tayyorlaydi. Singapur tajribasida ham ish beruvchilar bilan integratsiyalashgan kasbiy ta'lim tizimi keng joriy etilgan bo'lib, bunda interaktiv o'quv platformalari, simulyatsion modullar va virtual laboratoriyalar asosiy vosita sifatida ishlatiladi[7]. Ish beruvchilar o'quv dasturlarini ishlab chiqishda maslahat berish bilan birga, talabalar faoliyatini monitoring qilish, malaka va kompetensiyalarini baholash jarayonida qatnashadilar. Shu orqali ta'lim jarayoni shaxsiylashtiriladi, zamonaviy texnologiyalar yordamida o'quvchilarning malaka darajasi oshiriladi va ishga tayyor kadrlar tayyorlanadi. Singapur modeli shuningdek, ish beruvchilar bilan institutsional hamkorlik orqali kasbiy ta'limni modernizatsiya qilish va raqamli transformatsiyani amalga oshirishning muvaffaqiyatli mexanizmini namoyish etadi. Yaponiya tajribasida kasbiy ta'lim va ish beruvchilar hamkorligi ishchi kuchining malaka darajasini oshirishga yo'naltirilgan bo'lib, bu jarayonda raqamli vositalar va innovatsion pedagogik metodlar keng qo'llaniladi[8]. Ish beruvchilar amaliyotlar va stajirovkalarni tashkil etish, o'quv dasturlarini yangilash va ekspert sifatida ishtirok etish orqali ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, sun'iy intellekt va katta ma'lumotlarni tahlil qilish orqali o'quvchilarning malaka darajasi va kompetensiyalari real vaqt rejimida baholanadi, bu esa ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish va optimallashtirish imkonini beradi. Yaponiya tajribasi shuni ko'rsatadiki, ish beruvchilar ishtirokidagi kasbiy ta'limning raqamli transformatsiyasi nafaqat kadrlar tayyorlash sifatini oshiradi, balki mamlakat iqtisodiyoti va innovatsion rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi. Barcha yuqorida keltirilgan tajribalar ko'rsatadiki, ish beruvchilar bilan uzviy hamkorlikdagi kasbiy ta'lim tizimi raqamli transformatsiya jarayonida samarali mexanizm hisoblanadi[9]. Ushbu

yondashuv ta'lim dasturlarini ish bozorining real ehtiyojlariga moslashtirish, o'quvchilarning malaka va kompetensiyalarini oshirish, pedagogik samaradorlikni yaxshilash va raqamli texnologiyalarni joriy etish imkonini beradi. Shu bilan birga, global tajribalar mamlakatimiz sharoitida ham tatbiq etilishi mumkin bo'lgan strategik yo'nalishlarni aniqlash uchun asos yaratadi. Masalan, dual ta'lim tizimi, virtual laboratoriyalar va interaktiv platformalar orqali ish beruvchilar bilan integratsiyalashgan hamkorlikni tashkil etish mamlakatimiz kasbiy ta'lim tizimini raqamli transformatsiya qilish va malakali kadrlar tayyorlash uchun samarali mexanizm sifatida qaraladi. Shu nuqtai nazardan, xorijiy tajribalar ish beruvchilar ishtirokidagi kasbiy ta'lim dasturlarini raqamli transformatsiya qilishning dolzarbligi va zaruriyatini yanada kuchaytiradi. Bu tajribalar nafaqat amaliyotda, balki ilmiy tadqiqotlar uchun ham muhim manba bo'lib, mamlakatimiz kasbiy ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, pedagogik va institutsional hamkorlikni rivojlantirish, raqamli transformatsiya jarayonini amalga oshirish va ish bozoriga tayyor, malakali va raqobatbardosh kadrlar tayyorlash imkonini beradi. Shu bilan birga, global tajribalar kasbiy ta'limni zamonaviy texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish, o'quv dasturlarini innovatsion yondashuvlar asosida yangilash va ish beruvchilar bilan institutsional hamkorlikni samarali tashkil etish yo'nalishida strategik tavsiyalar ishlab chiqishga ilmiy asos bo'ladi. Germaniya, Shvetsiya, Singapur va Yaponiya tajribasi ish beruvchilar ishtirokidagi kasbiy ta'limning samaradorligi va raqamli transformatsiya jarayonining dolzarbligini ochib beradi[10]. Bu tajribalar mamlakatimiz sharoitida ish beruvchilar bilan hamkorlikda kasbiy ta'lim dasturlarini modernizatsiya qilish, raqamli vositalar va innovatsion metodlarni joriy etish, pedagogik va institutsional samaradorlikni oshirish, shuningdek, mehnat bozori ehtiyojlariga javob beradigan malakali kadrlar tayyorlash uchun asosiy ilmiy va amaliy yo'nalishlarni belgilaydi.

Xulosa: Mazkur tezisda ish beruvchilar ishtirokidagi kasbiy ta'lim dasturlarini raqamli transformatsiya qilishning nazariy va amaliy jihatlarini keng qamrovda o'rganildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ish beruvchilar bilan uzviy hamkorlik kasbiy ta'limning samaradorligini oshirish, ta'lim dasturlarini real ish bozorining ehtiyojlariga moslashtirish, o'quvchilarning malaka va kompetensiyalarini shaxsiylashtirilgan tarzda rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Raqamli transformatsiya jarayonida sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar tahlili, interaktiv platformalar va virtual laboratoriyalar kabi texnologiyalar ish beruvchilar bilan hamkorlik orqali joriy etilganda ta'limning sifat va samaradorligi sezilarli darajada oshadi. Xalqaro tajribalar, xususan Germaniya, Shvetsiya, Singapur va Yaponiya misollari ish beruvchilar ishtirokidagi kasbiy ta'lim modellarining muvaffaqiyatini tasdiqlaydi. Dual ta'lim tizimi, interaktiv raqamli platformalar va virtual laboratoriyalar orqali amalga oshirilgan ushbu tajribalar shuni ko'rsatadiki, institutsional hamkorlik va innovatsion pedagogik metodlar raqamli transformatsiya jarayonining asosiy mexanizmlari sifatida samarali natija beradi. Shu bilan birga, global tajribalar mamlakatimiz sharoitida kasbiy ta'lim dasturlarini modernizatsiya qilish va ish bozorining talablariga moslashtirish uchun muhim strategik yo'nalishlarni belgilaydi. Tezis doirasida raqamli transformatsiya jarayonida yuzaga keladigan muammolar, jumladan texnologik infratuzilma cheklanishlari, o'qituvchilarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish zaruriyati va ish beruvchilar bilan institutsional hamkorlikni tashkil etishdagi qiyinchiliklar ham qayd etildi. Shu bilan birga, tadqiqot raqamli transformatsiya jarayonida ish beruvchilar bilan integratsiyalashgan hamkorlikni rivojlantirishning amaliy tavsiyalarini taklif etadi, bu esa kasbiy ta'limning barqarorligini, malakali kadrlar tayyorlashni va mehnat

bozorining talablariga javob berishini ta'minlashga xizmat qiladi. Xulosa qilib aytganda, ish beruvchilar ishtirokidagi kasbiy ta'lim dasturlarini raqamli transformatsiya qilish nafaqat ta'lim sifatini oshirish, balki mamlakat iqtisodiyoti va innovatsion rivojlanishini qo'llab-quvvatlash, ish bozorining zamonaviy talablariga javob beradigan malakali kadrlar tayyorlash va kasbiy ta'lim tizimini strategik jihatdan modernizatsiya qilishning samarali vositasi hisoblanadi. Shu sababli, ushbu tadqiqot natijalari kasbiy ta'lim tizimini rivojlantirish, raqamli transformatsiya jarayonini tatbiq etish va ish beruvchilar bilan samarali institutsional hamkorlikni tashkil etish borasida amaliy va strategik tavsiyalar ishlab chiqish uchun muhim ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Literatypa/References:

1. Xodjaboyev A. R., Husanov I. Kasbiy ta'lim metodologiyasi //Toshkent. Fan texnologiyasi nashriyoti. – 2007.
2. Shomurotova N. КАСБИЙ ТАЪЛИМ МЕТОДИКАСИ //Архив научных исследований. – 2020. – №. 22.
3. Sharipov S. КАСБИЙ ПЕДАГОГИКА //Архив Научных Публикаций JSPI. – 2020.
4. Qo'ysinov O. Касб таълими ўқитувчиларининг касбий компетентлигини шакллантириш технологияси //Nordic_Press. – 2024. – Т. 2. – №. 0002.
5. Shohbozbek, E. (2025). Theoretical foundations for the development of the spiritual worldview of youth. Maulana, 1(1), 29-35.
6. Orishev J. B. Таълим тизимини бошқаришда узвийликни таъминлаш //Архив Научных Публикаций JSPI. – 2020.
7. Sharipov S. КАСБИЙ ТАЪЛИМ ПЕДАГОГИКАСИ МЕТОДИК ҚЎЛЛАНМА (ЖАДВАЛЛАР) //Архив Научных Публикаций JSPI. – 2020.
8. Хамидов В. С. и др. Электрон таълим мухитида касбий компетентликни такомиллаштириш //Монография, Тошкент-2018 йил. – 2018.
9. АКРАМОВА Ф. А., ОЧИЛОВА Г. О. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими ўқув методик бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгаш томонидан “Касбий таълим” таълим йўналиши талабалари учун ўқув қўлланма сифатида тавсия этилган.
10. Ергашбаев, Ш. (2025). O'zbekiston sharoitida uzluksiz ta'lim tizimi orqali yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirish. Объединяя студентов: международные исследования и сотрудничество между дисциплинами, 1(1), 314-316.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, fevral

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 3-son (fevral, 2026-yil). – 121 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 12-fevral

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.